

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 287/2023-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **K consult, s. r. o.**, Komenského 14A, Banská Bystrica, IČO 36 056 600, zastúpenej Lion Law Partners s. r. o., Komenského 14A, Banská Bystrica, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Michaela Bezáková, LL.M., proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 169/2019-380 zo 17. júna 2021 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Obdo 30/2020 z 23. novembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. februára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 Cob 169/2019-380 zo 17. júna 2021 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1 Obdo 30/2020 z 23. novembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnutý rozsudok i napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Žiada tiež o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že žalobou z 5. júna 2008 sa právny predchodca sťažovateľky domáhal voči žalovanému zaplatať peňažného plnenia s príslušenstvom, pričom uplatnený nárok skutkovo odôvodnil tým, že 9. mája 2005 ako poistenec uzavrel so žalovaným ako poisťiteľom zmluvu č. [REDAKOVANÉ] na predmet poistenia výstavba areálu nových rodinných domov na [REDAKOVANÉ] v [REDAKOVANÉ]. Neoddeliteľnú súčasť uvedenej

zmluvy tvorili Všeobecné poisťné podmienky stavebného poistenia (ďalej len „VPP-STAV 03“) a skupina špeciálnych pripoistení vrátane pripoistenia ZAB 03 – Poistenie škôd spôsobených krádežou vlámaním alebo lúpežným prepadnutím (ďalej len „ZAB 03“).

3. Dňa 19. októbra 2006 došlo na predmete poistenia ku krádeži stavebno-inšalačného materiálu a plynovo-inšalačného materiálu, plynovo-inšalačných rozvodov (medené trubky a medené káble), ktoré boli zabudované priamo v predmete poistenia – v stavbe, pričom celý objekt staveniska bol na účel riadnej ochrany pred krádežou riadne zabezpečený. Sťažovateľ uvedenú poisťnú udalosť ohlásil žalovanému a uplatnil si nárok na poisťné plnenie z uzavretej poisťnej zmluvy. Žalovaný plnenie odmietol poskytnúť, keďže na základe vlastného šetrenia škodovej udalosti a rozhodnutia policajného orgánu údajne nemohol predmetnú udalosť likvidovať ako krádež vlámaním.

4. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 33 Cb 132/2008-133 z 11. októbra 2013 pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu vstúpila sťažovateľka.

5. V poradí prvým rozsudkom č. k. 33 Cb 132/2008-174 z 1. júna 2015 okresný súd žalovanému uložil povinnosť uhradiť sťažovateľke 4 694,98 eur s úrokom z omeškania, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. Zároveň žalovaného zaviazal na náhradu trov konania sťažovateľky, ako aj trov konania štátu.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný. O podanom odvolaní rozhodol krajský súd uznesením č. k. 1 Cob/308/2015-196 z 27. apríla 2017 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v súvisiacich výrokoch o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. Okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 33 Cb 132/2008-307 z 23. mája 2019 žalobu zamietol a uložil sťažovateľke povinnosť nahradiť žalovanému, ako aj štátu trovy konania v rozsahu 100 %.

8. O podanom odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu č. k. 33 Cb 132/2008-307 z 23. mája 2019 a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi vo výške 100 %.

9. Proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu podala 28. septembra 2021 sťažovateľka dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), keďže rozhodnutia oboch inštancie nižších súdov považovala za zmatečné, svojvoľné, vo výsledku arbitrárne, keďže k ich vydaniu došlo bez splnenia zákonných podmienok, čím došlo k odopretiu spravodlivosti.

10. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

II. Argumentácia sťažovateľky

11. Sťažovateľka považuje napadnutý rozsudok krajského súdu za zmätočný, nepreskúmateľný, svojvoľný a arbitrárny, nezodpovedajúci obsahu spisu.

12. Zásadný rozpor vidí sťažovateľka v tom, že odvolací súd bez vykonania doplňujúceho dokazovania posúdil objekt za nezabezpečený v zmysle VPP, hoci súd prvej inštancie považoval túto otázku za nespornú. Sťažovateľka namieta, že odvolací súd zamietajúci verdikt oprel o sťažovateľkou nesplniteľné dôkazné bremeno, o nemožný dôkaz v prieniku s výpoveďou svedka [REDAKOVANÉ], pričom z nej vytrhol časť, ktorá okrajovo lokalizovala možné časové obdobie krádeže v priebehu pracovného dňa, pričom nezohľadnil a ignoroval časť výpovede, z ktorej jasne vyplynulo skutkové zistenie, že ku krádeži došlo z uzamknutého a dostatočne chráneného, zabezpečeného objektu, v ktorom sa už nepracovalo, bol stavebne ukončený, logicky sa nemohla naň vzťahovať úvaha súdu o možnom vykonaní krádeže v priebehu pracovného dňa a bez znakov vlámania.

13. Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu je podľa názoru sťažovateľky „v extrémnom nesúlade so skutkovými zisteniami vyplývajúcimi zo spisu, preferuje formalistický prístup k aplikácii a interpretácii tak procesných (§ 151, § 191 CSP), ako i hmotnoprávných ustanovení § 797, § 806 Občianskeho zákonníka o poistení majetku“.

14. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu považuje sťažovateľka za nepreskúmateľné a zjavne neodôvodnené, keďže najvyšší súd nedal odpoveď na jej podstatné a relevantné námietky uplatnené v dovolaní proti rozsudku krajského súdu.

15. Dovolací súd odmietnutím dovolania podľa názoru sťažovateľky ústavne neprípustne odobril požiadavku všeobecných súdov na preukázanie nemožného dôkazu, a to v rozpore s doktrínalne chápanou teóriou dôkazného bremena a súčasne i v rozpore s aktuálnou rozhodovacou činnosťou najvyšších súdnych autorít.

16. Najvyšší súd v napadnutom uznesení podľa názoru sťažovateľky nezohľadnil tradičné východiská ochrany základných práv a slobôd, čím došlo k neoprávnenému zásahu do základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu, osobitne na prístup k súdnej ochrane a práva na spravodlivý proces.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

17. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu:

18. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu je argumentácia sťažovateľky uplatnená v ústavnej sťažnosti založená na námietkach, že odvolací súd zamietajúci verdikt oprel o sťažovateľkou nespĺniteľné dôkazné bremeno, o nemožný dôkaz, že rozhodol v extrémnom nesúlade so skutkovými zisteniami, normy procesného i hmotného práva aplikoval formalisticky a napadnutý rozsudok ako celok je zmätočný, nepreskúmateľný, svojvoľný a arbitrárny.

19. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

20. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Právomoc ústavného súdu je preto subsidiárna a uplatní sa až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť a aj domáhal využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

21. V danom prípade mala sťažovateľka k dispozícii opravný prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv účinne poskytuje. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu mohla podať sťažovateľka dovolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP.

22. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním ústavnej sťažnosti preskúmal dovolanie sťažovateľky a zistil, že námietky v ňom uplatnené sa prekrývajú s argumentáciou sťažovateľky v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu.

23. Dovolací súd po preskúmaní argumentácie sťažovateľky viažucej sa na prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie odmietol ako neprípustné.

24. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľky vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti vylučuje právomoc ústavného súdu, pretože argumentácia uplatnená v tejto časti ústavnej sťažnosti je totožná s argumentáciou uvedenou v dovolaní. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

25. Ústavný súd konštatuje, že z podstaty odôvodnenia ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu i nesprávne právne posúdenie veci, avšak opätovne zdôrazňuje, že sťažovateľka sa nemôže obrátiť priamo na ústavný súd s namietaným porušením základných práv a slobôd, ktoré mohla a mala uplatniť v konaní pred všeobecným súdom (dovolacím súdom z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia) bez toho, aby uviedla relevantný dôvod, prečo tak neurobila.

26. Keďže sťažovateľka právne prostriedky, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej práv nevyčerpala a nepreukázala, že sa tak stalo z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ústavný súd sa meritórne nezaoberal tou časťou ústavnej sťažnosti, ktorou namietala porušenie svojich základných práv a slobôd v súvislosti s nesprávnym právnym posúdením veci v napadnutom rozsudku krajského súdu, ale túto pri predbežnom prerokovaní podľa zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú (predčasne podanú) podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

27. Právo na súdnu ochranu sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred súdom vrátane dovolacích konaní, v ktorých sa (popri všeobecných procesných podmienkach) uplatňujú aj ďalšie, osobitné procesné podmienky dovolacieho konania.

28. Ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné sudy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

29. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky pričom zistil, že sťažovateľka v dovolaní uplatnila dovolací dôvod podľa § 431 ods. 1 CSP, ktorý vymedzila vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

30. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že dovolací súd dospel k záveru, že, čo sa týka dôvodu podľa § 431 ods. 1 CSP v zmysle uplatnenej vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, je dovolanie neprípustné, keďže nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

31. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky, že dovolací súd ju zaťažil nesplniteľným dôkazným bremenom, teda že od sťažovateľky žiadal predložiť nemožný dôkaz, poukazuje ústavný súd na relevantnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorej najvyšší súd okrem iného uvádza:

„... k posudzovaniu a hodnoteniu procesu dokazovania musia súdy vyššej inštancie v konaniach o opravných prostriedkoch postupovať individuálne. Ak by sa všeobecný súd v procese dokazovania v sporovom konaní dopustil takej chyby, ktorej následkom by bol výsledok konania (rozhodnutie vo veci samej) poznačený porušením niektorej z inštitucionálnych požiadaviek práva na spravodlivé prejednanie veci, bolo by povinnosťou dovolacieho súdu takúto chybu konania preskúmať na podklade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti. O takýto prípad sa podľa názoru dovolacieho súdu nejedná v prejednávanej veci. Vychádzajúc z ustanovenia § 191 ods. 1 CSP priradenie váhy jednotlivým vykonaným dôkazom ponecháva zákon na uvážení súdu so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu. Po skončení dokazovania súd musí starostlivo zvážiť dôležitosť jednotlivých dôkazov, vykonať selekciu medzi nimi a prípadne vylúčiť tie, ktoré pre rozhodnutie vo veci nemajú žiadny význam. Nevyhnutným pojmovým predpokladom tohto konceptu hodnotenia dôkazov je však náležité odôvodnenie procesu prisudzovania dôkaznej sily jednotlivým vykonaným dôkazom v odôvodnení meritórneho rozhodnutia.“

32. V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia dovolací súd pripustil, že súd prvej inštancie (v odseku 12 odôvodnenia) v rozsudku vymenoval všetky vykonané dôkazy, medzi iným aj svedecké výpovede svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] bez toho, aby sa bol bližšie zaoberal jednotlivými svedeckými výpoveďami (odsek 30 odôvodnenia) a len stroho skonštatoval, že žalobca nepredložil žiaden nevyvratiteľný dôkaz o tom, že došlo k odcudzeniu poistenej veci krádežou vlámaním, ktorá skutočnosť je jednou z podmienok na poskytnutie poistného plnenia zo strany žalovaného. Súd prvej inštancie v súvislosti s tým však podľa najvyššieho súdu upriamil pozornosť na povinnosť každej sporovej strany (v prvom rade žalobcu) preukázať ním tvrdené skutočnosti, pričom nepovažoval žiaden z vykonaných a v ods. 12 odôvodnenia jeho rozsudku vymenovaných dôkazov za nevyvratiteľný dôkaz o tom, že došlo k odcudzeniu poistenej veci krádežou vlámaním. Dovolací súd zdôraznil, že z rozsudku okresného súdu vyplýva, že „výpoveďou svedka [REDAKOVANÉ] nemal za bezpečne preukázané, že k odcudzeniu dotknutých materiálov nedošlo vlámaním, súd len podotkol, že na základe výpovede tohto svedka tak možno usudzovať, tento dôkaz teda len považoval za spôsobilý spochybniť tvrdenia žalobcu, znášajúceho dôkazné bremeno a následne žalobu, práve pre jeho neunesenie žalobcom zamietol“.

33. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky, že súdy nižších inštancií neprihliadli aj na výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] na pojednávaní 4. decembra 2014, ktorý potvrdil, že v jednom z objektov bol odcudzený materiál, ktorý už bol priamo zabudovaný v stavbe, v uvedenom objekte sa v tom čase nepracovalo, bol uzamknutý a kľúče boli v kancelárii, došlo tam teda k násilnému vniknutiu dovolací súd zastáva názor, že samotná skutočnosť, že bol odcudzený materiál z objektu, ktorý mal byť zamknutý, sama osebe však nepreukazuje, že došlo k násilnému vniknutiu do tohto objektu. Dovolací súd upriamuje pozornosť na výpoveď menovaného svedka, keďže „ani svedok neuvádza také skutočnosti, ktoré by svedčili o prekonaní prekážok, teda svedčili o žalobcom tvrdenom vniknutí do objektu, a teda by bolo možné z ucelenej výpovede menovaného svedka mať za preukázané nad akúkoľvek pochybnosť, že k škodovej udalosti skutočne došlo krádežou vlámaním, vo význame kvalifikovaného

prekonania zabezpečovacích prekážok tak, ako vlámanie špecifikoval aj samotný dovolateľ (ods. 44 dovolania)“.

34. Najvyšší súd poukázal na to, že odvolací súd, reagujúc na odvolacie námietky, odôvodnil svoj záver, totožný so záverom súdu prvej inštancie o neunesení dôkazného bremena žalobcom, odvolávajúc sa nielen na výpoveď svedka [REDACTED], ale aj na výsledky predmetného trestného konania, ktoré taktiež nepotvrdili, že k odcudzeniu dotknutých vecí došlo krádežou vlámaním.

35. Vychádzajúc z obsahu dovolania, najvyšší súd zdôraznil, že jeho podstata spočíva v nesúhlase sťažovateľky s právnym záverom všeobecných súdov, že „*bolo povinnosťou dovolateľa ako žalobcu bezpečne preukázať jeho tvrdenie, že došlo k škodovej udalosti krádežou vlámaním a že pre záver o unesení dôkazného bremena ani jednému zo súdov nepostačovalo iba preukázanie splnenia poisťných podmienok ohľadom vyžadovaného zabezpečenia majetku, ktorým dovolateľ predovšetkým argumentuje zdôrazňujúc, že sa páchatel musel najprv do stráženého a uzamknutého priestoru vlámaním (teda násilím) dostať a až následne mohlo dôjsť k odcudzeniu v stavbe už zabudovaných vecí“.*

36. Sťažovateľka tak podľa dovolacieho súdu namieta, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnym posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení sa vyvodzuje právny záver a na zistený skutkový stav aplikuje právna norma. Nesprávne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny predpis alebo ak síce aplikoval správny predpis, avšak nesprávne ho interpretoval, alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu ale nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP (porovnaj R 24/2017, 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018). Najvyšší súd zdôraznil, že skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje správnym názorom súdov, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo zmätočnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu a nezakladá prípustný dôvod dovolania vyvodzovaný z § 420 písm. f) CSP.

37. Vo vzťahu k namietanej nepreskúmateľnosti odvolacieho rozsudku a nedostatočnosti jeho odôvodnenia dovolací súd uvádza, že v spojení s prvoinštančným rozsudkom spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia, keďže z jeho odôvodnenia sú zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Dovolateľom spochybnená hodnotiacia úvaha odvolacieho súdu podľa zistenia dovolacieho súdu v prejednávanej spore zodpovedá zásadám formálnej logiky a je aj preskúmateľná, teda dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd dal v dôvodoch svojho rozhodnutia odpoveď, akým spôsobom hodnotil dôkazy relevantné pre zodpovedanie otázky, či škodová udalosť bolo možné považovať za poisťnú udalosť dojednanú v zmluve, a to aj s akcentom na dôkazy doručené do spisu, ako aj výpovede svedkov a či žalobca uniesol dôkazné bremeno.

38. V nadväznosti na uvedené a citované časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie ním označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Civilný sporový poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľky k súdnej ochrane v konaní o dovolaní.

39. Ústavný súd vyjadruje opakovane nesúhlasný postoj k prezentovanému názoru (bod 27 odôvodnenia napadnutého uznesenia) najvyššieho súdu, že pojmom „procesný postup“ v zmysle § 420 písm. f) CSP sa v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda samotná procedúra prejednávania veci, a teda že nemožno vykladať tento pojem extenzívne jeho vzťahovaním aj na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu a že postupom súdu nemožno rozumieť samo rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (napr. II. ÚS 170/2021). Napriek uvedenému nie je ojedinelé, že dovolací súd sa takejto interpretácie naďalej pridrižiava, avšak v posudzovanej právnej veci nebola táto neprípustne reštriktívna interpretácia pojmu procesný postup v zmysle namietanej vady podľa § 420 písm. f) dôvodom odmietnutia meritórneho preskúmania veci dovolacím súdom, preto v okolnostiach veci postačí, že ústavný súd na ňu opätovne poukázal.

40. Napriek uvedenej výhrade ústavného súdu z odôvodnenia napadnutého uznesenia nemožno vyvodiť, že by najvyšší súd odmietnutie dovolania sťažovateľa odôvodnil neprimeraným spôsobom a jeho závery nemožno považovať za arbitrárne či svojvoľné. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj vysporiadal s dovolacími námietkami sťažovateľky, pričom vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu vymedzenému vadou zmätočnosti dovolanie odmietol ako neprípustné, keďže nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

41. Právne závery, ktoré viedli najvyšší súd v konečnom dôsledku k odmietnutiu dovolania, sú jasne, zrozumiteľne a podrobne odôvodnené a majú podľa názoru ústavného súdu oporu nielen v aplikovaných ustanoveniach Civilného sporového poriadku, ale i v judikatúre najvyššieho súdu, na ktorú v odôvodnení napadnutého uznesenia poukazuje. Uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov považuje ústavný súd za ústavne konformný, nepopierajúci ich účel a význam, preto podľa názoru ústavného súdu nemohol neprípustným spôsobom zasiahnuť do označených práv sťažovateľky.

42. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

43. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

44. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu